

ERGON ENSEMBLE

© Yiannis Soulis, Studio All Format

Στην αποψινή συναυλία συμμετέχουν οι μουσικοί

Χρυσή Δημητρίου φλάουτο * Γιάννης Τσελίκας όμποε
Κώστας Τζέκος κλαρινέτο * Σπύρος Τζέκος κλαρινέτο
Δημήτρης Ντακοβάνος φαγκότο * Μάνος Βεντούρας κόρνο
Γιώργος Κιμπέρης τρομπόνι * Μπάμπης Ταλιαδούρος κρουστά
Στέφανος Νάσος πιάνο * Χρήστος Σακελλαρίδης πιάνο
Γιώργος Παναγιωτίδης βιολί * Κώστας Παναγιωτίδης βιολί
Παναγιώτης Τζιώτης βιολί * Ali Başeşmezler βιόλα
Αντώνης Πρατσινάκης τσέλο * Δημήτρης Τραυλός τσέλο
Νίκος Τσουκαλάς κοντράμπάσο * Tim Ward computer & electronics

14 ΜΑΪΟΥ 2013

Αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος

Μουσικές του 20ού και 21ου αιώνα

Ergon Ensemble

Μουσική και βωβός κινηματογράφος

Καλλιτεχνική επιμέλεια **Αλέξανδρος Μούζας**

Regen (1931)

Σκηνοθεσία – Σενάριο **Joris Ivens, Mannus Franken**

Μουσική **Hanns Eisler**, *Vierzehn Arten den Regen den Regen zu beschreiben*, έργο 70

Entr'acte (1924)

Σκηνοθεσία **René Clair**

Σενάριο **Francis Picabia, René Clair**

Μουσική **Erik Satie** *Cinéma: entr'acte symphonique du ballet*

Relâche pour le film de René Clair Entr'acte

(σε ενορχήστρωση Βασίλη Τσιατσιάνη, ειδικά για τη συναυλία)

Anémic Cinéma (1926)

Σκηνοθεσία **Marcel Duchamp**

Μουσική **Γιάννης Κυριακίδης** (νέα σύνθεση, ειδικά για τη συναυλία)

Διάλειμμα

L'étoile de mer (1928)

Σκηνοθεσία **Man Ray**

Σενάριο **Robert Desnos**

Μουσική **Νικόλας Τζώρτζης** (νέα σύνθεση, ειδικά για τη συναυλία)

Un chien andalou (1929)

Σκηνοθεσία **Luis Buñuel**

Σενάριο **Luis Buñuel, Salvador Dalí**

Μουσική **Αλέξανδρος Μούζας** (νέα σύνθεση, ειδικά για τη συναυλία)

Με την υποστήριξη του

ernst von siemens
music foundation

Μουσική διεύθυνση **Βασίλης Τσιατσιάνης**

Υπεύθυνος συνόλου **Αλέξανδρος Μούζας**

Σε συνεργασία με το Goethe-Institut Athen και το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος

Μουσική και βωβός κινηματογράφος

Η μουσική επένδυση ταινιών του βωβού κινηματογράφου είναι πολύ γοητευτική διαδικασία τόσο για τους δημιουργούς όσο και για τους θεατές. Για τους δημιουργούς επειδή βρίσκουν πεδίο να δοκιμαστούν, να εκφραστούν και να συνδιαλλαγούν με ένα διαφορετικό μέσο πέραν της «απόλυτης μουσικής» για τους θεατές, επειδή έχουν τη δυνατότητα να απολαύσουν κλασικές ταινίες σε μια νέας μορφής εμπειρία. Ιδιαίτερα στις ταινίες που δεν έχουν συμβατική μυθοπλασία, γραμμική αφήγηση και ηθοποιούς που εκφράζονται μέσω του λόγου, ο συν-δημιουργός συνθέτης καταθέτει τη δική του οπτική ως νέα πρόταση ερμηνείας τους.

Οι ταινίες που προτείνονται απόψε αποτελούν σταθμούς του βωβού κινηματογράφου, που επηρέασαν καταλυτικά τη μετέπειτα πορεία του. Στιλιστικά κινούνται στα ασαφή όρια μεταξύ αφηρημένης τέχνης, νταντά και σουρεαλισμού. Παράλληλα συναντάμε μερικές από τις πλέον ενδιαφέρουσες συνεργασίες κορυφαίων καλλιτεχνών σε έναν διάλογο κινηματογράφου – φωτογραφίας – ποίησης και μουσικής: Στο *Regen* τον Ίβενς με τον Άισλερ, στο *Entr'acte* τον Φράνσις Πικαμπιά, τον Ρενέ Κλαιρ και τον Ερίκ Σατί, στο *L'étoile de mer* τον Μαν Ρέυ με τον ποιητή Ρομπέρ Ντεσνός και στο *Un chien andalou* (1929) τον Νταλί με τον Μπουγιουέλ.

Το *Regen* (Βροχή) ανήκει στην κατηγορία των ταινιών *city symphonies* όπως το *Manhatta*, *Berlin: Symphony of a City* / *Βερολίνο η συμφωνία μιας μεγαλούπολης*, το *Man with a Movie Camera* / *Ο άνθρωπος με την κινηματογραφική μηχανή* κτλ. Η ιδιαίτερα όμορφη και ποιητική ταινία του Ίβενς, που τον καθιέρωσε διεθνώς, περιγράφει το Άμστερνταμ που μεταμορφώνεται μια μέρα με βροχή: «από τους ηλιόλουστους δρόμους, την επιδείνωση του καιρού, τις πρώτες σταγόνες που πέφτουν πάνω στο νερό των καναλιών, τη βροχή που κυλάει μουσκεύοντας τα παράθυρα, τις ομπρέλες, τα τραμ και τους δρόμους, τον ουρανό που καθαρίζει σταδιακά και τον ήλιο που βγαίνει.» Στην ταινία, που θα μπορούσε να θεωρηθεί και ντοκιμαντέρ, δεν πρωταγωνιστούν συγκεκριμένα πρόσωπα αλλά η πόλη ως ολότητα.

Το μικρού μήκους *Entr'acte* του Ρενέ Κλαιρ, προβαλλόταν ανάμεσα στις δύο πράξεις της θρυλικής παράστασης μπαλέτου *Relâche*, σε σκηνοθεσία Φράνσις Πικαμπιά, στο Θέατρο του Σαν Ελυζέ στο Παρίσι. Προσπαθώντας να διερευνήσει τον «καθαρό» κινηματογραφικό λόγο ο σκηνοθέτης επιστρατεύει αντισυμβατικές για την εποχή κινηματογραφικές τεχνικές: πολυεπίπεδη εικόνα, αναπάντεχες γωνίες λήψης, παράλληλο μοντάζ, αντιπαραθέσεις ασύνδετων πλάνων, μη γραμμική αφήγηση, αργή κίνηση κτλ. Η ταινία και η παράσταση είναι δημιούργημα του ντανταϊστικού κύκλου του Παρισιού, παρόλο που οι ίδιοι οι συντελεστές είχαν απορρίψει το κίνημα. Πολλοί θεωρούν ότι ήταν μια επίθεση στο σουρεαλισμό και στον Αντρέ Μπρετόν προσωπικά – και πάντως αποτέλεσε μια αναρχική και σατιρική γροθιά στην καθεστηκία τάξη και την αισθητική της μπουρζουαζίας.

Η πειραματική ταινία *Anémic Cinéma* του εικαστικού Μαρσέλ Ντυσάμπ πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια του Μαν Ρέυ. Αποτελείται από πλάνα δίσκων με αφηρημένες σπειροειδείς εικόνες που περιστρεφόμενες δημιουργούν την ψευδαίσθηση της τρισδιάστατης κίνησης. Συνδυάζονται με εννέα φράσεις-λογοπαίγνια κολλημένες γράμμα γράμμα σε μαύρους χαρτονένιους δίσκους που περιστρέφονται με τη βοήθεια δίσκων φωνογράφου. Η ντανταϊστική / σουρεαλιστική αυτή ταινία προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει τα στοιχεία της σε κείμενο και εικόνα. (Το *Anémic* είναι αναγραμματισμός της λέξης *Cinéma*).

Ο Μάν Ρέυ συνέλαβε την ιδέα της σουρεαλιστικής ταινίας *L'étoile de mer* (Ο αστερίας) από την ποίηση του Ρομπέρ Ντεσνός «σαν σενάριο ταινίας που κάθε γραμμή του αντιπροσώπευε έναν απροσδιόριστο τόπο, έναν άνδρα ή μια γυναίκα».

Όλα τα πλάνα είναι γυρισμένα μέσα από παραμορφωτικούς καθρέφτες ή θολά τζάμια, συνεχώς εκτός εστίασης, δημιουργώντας ονειρικές εικόνες και θέτοντας τον θεατή συμμετοχο με ηδονοβλεπτική διάθεση σε μια ερωτική συνεύρεση. Ο αστερίας συμβολίζει για τον Ρέυ την προσωποποίηση της χαμένης αγάπης. «Μαγικές τελετές, πρωτόγονοι πολιτισμοί, αλχημεία, η γλώσσα των λουλουδιών, φωτιά, άγρυπνες νύχτες είναι τα στάδια προς την ολότητα και τη φιλοσοφική λίθο.» (Αλμπέρ Καμύ).

Ο Ανδαλουσιανός σκύλος, βωβή ταινία μικρού μήκους του Μπουγιουέλ σε συνεργασία με τον Νταλί, αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα υπερρεαλιστικής έκφρασης στον κινηματογράφο. Βασισμένη σε όνειρα των Μπουγιουέλ και Νταλί, η ταινία είναι συρραφή φαινομενικά ασύνδετων, απρόσμενων και αισθητικά προκλητικών σκηνών, οι οποίες έχουν κατά καιρούς ερμηνευτεί ως αλληγορίες, συχνά υπό το πρίσμα των φροϋδικών θεωριών. Το σενάριο ολοκληρώθηκε σε δέκα περίπου ημέρες ενώ τα γυρίσματα σε δεκαπέντε περίπου ημέρες. Η πρώτη δημόσια προβολή της ταινίας οργανώθηκε στην αίθουσα Ursulines στο Παρίσι και παραβρέθηκαν διάσημοι καλλιτέχνες της εποχής.

Ως προς την ερμηνεία της ταινίας, ο Μπουγιουέλ αναφέρει ότι ο μοναδικός όρος στη συνεργασία του με τον Νταλί για τη συγγραφή του σεναρίου ήταν η απουσία «οποιασδήποτε ιδέας ή εικόνας που να μπορεί να παραπέμψει σε λογική ερμηνεία». Τονίζει ότι «η ταινία δεν συμβολίζει τίποτα. Η μοναδική ίσως μέθοδος της διερεύνησης συμβόλων θα μπορούσε να είναι η ψυχανάλυση.[...] Ψάχναμε μια ισορροπία ανάμεσα στο ορθολογικό και στο μη ορθολογικό, ώστε να κατανοήσουμε το ανείπωτο, να ενώσουμε το όνειρο με την πραγματικότητα, τη συνείδηση με το ασυνείδητο, πέρα από κάθε συμβολισμό».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΟΥΖΑΣ

Hanns Eisler

Ο Χανς Άισλερ γεννήθηκε στη Λιψία στις 6 Ιουλίου 1898. Πήγε σχολείο στη Βιέννη. Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο υπηρέτησε για δύο χρόνια στρατιώτης. Το 1919 έγινε μαθητής του Σαίνμπεργκ. Το 1925 πήγε να ζήσει στο Βερολίνο, όπου συνέθεσε μουσική για χορωδίες εργατικών κινημάτων και επαναστατικών ομάδων. Από το 1928 άρχισε να συνεργάζεται με τον Μπρεχτ (*Η απόφαση/Τα απαραίτητα μέτρα Die Maßnahme, Η μητέρα Die Mutter*). Από το 1933 ο Άισλερ έζησε διαδοχικά στο Παρίσι, στο Σβέντμποργκ και στο Λονδίνο, ενώ το 1938 κατέφυγε στην Αμερική όπου και συνέθεσε τα πιο σημαντικά του έργα μουσικής δωματίου, μεταξύ άλλων και το *Δεκατέσσερις τρόποι για να περιγράψεις τη βροχή*. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Καλιφόρνια έγραψε επίσης μουσική για οκτώ ταινίες του Χόλλυγουντ, καθώς και το *Βιβλίο με τραγούδια για το Χόλλυγουντ* σε κείμενα Μπρεχτ, Χαίντελνικ και άλλων. Το 1948 επέστρεψε στην Ευρώπη, αρχικά στη Βιέννη, μετά στην Πράγα και τέλος στο Ανατολικό Βερολίνο. Μολονότι συνέθεσε τον εθνικό ύμνο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, βρέθηκε υπόλογος στο καθεστώς εξαιτίας του λιμπρέτου που έγραψε για την όπερά του *Γόχαν Φάουστους* το 1952. Μέχρι το 1955 ο Άισλερ δούλεψε κυρίως στη Βιέννη για το βιεννέζικο θέατρο Scala και τα κινηματογραφικά στούντιο Ρόζενχυγκελ. Στην Ανατολική Γερμανία συνέθεσε μουσική για το Berliner Ensemble και την κρατική εταιρεία παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών DEFA. Το 1959, στην Κρατική Όπερα Unter den Linden, παρακολούθησε την πρεμιέρα της *Γερμανικής του Συμφωνίας*, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας συνέθεσε στην εξορία. Πέθανε στις 6 Σεπτεμβρίου 1962 στο Ανατολικό Βερολίνο.

Δεκατέσσερις τρόποι

για να περιγράψεις τη βροχή, έργο 70 (1941)

Το 1941 ο Άισλερ έγραψε μουσική για το ασπρόμαυρο ντοκιμαντέρ *Βροχή του θρυλικού ολλανδού κινηματογραφιστή Γιόρις Ίβενς, στο πλαίσιο του πρότζεκ «Κινηματογραφική μουσική» του Ιδρύματος Ροκφέλλερ (New School, Νέα Υόρκη)*. Η μουσική δεν ακολουθεί ακριβώς τη μεταβαλλόμενη διάθεση του φιλμ. Εξερευνά μάλλον τη θλίψη και τα διαφορετικά της πρόσωπα – πράγμα ασυνήθιστο για τον Άισλερ. Η *Σουίτα που βασίζεται στη μουσική της ταινίας* υπήρξε αγαπημένο έργο του συνθέτη και αποτελεί σπουδή για το προσωπικό του στιλ στη χρήση δωδεκάφθογγων τεχνικών. Παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 1944 στο Λος Άντζελες, στο σπίτι του Σαίνμπεργκ, για τα εβδομηκοστά του γενέθλια.

Erik Satie

Ο γάλλος συνθέτης Ερίκ Σατί έγινε γνωστός κυρίως για το πιανιστικό του έργο: *Τρεις Γυμνοπαιδιές* (1888), *Τρεις Σαραμπάντες* (1887) και *Τρεις Γνωσσιανές* (1890). Άσκησε μεγάλη επιρροή στον Ραβέλ, ίσως και στον Ντεμπουσσύ, συνεργάστηκε με τον

Ζαν Κοκτώ και υπήρξε πηγή έμπνευσης για τους νεαρούς γάλλους μουσουργούς που έγιναν γνωστοί ως Οι Έξι (Ωρίκ, Ντυρέ, Ονεγκέρ, Μιγιά, Πουλένκ, Ταγεφέρ). Μολονότι η γραφή του εκλήφθηκε από πολλούς ως μπρεσιονιστική, οι αρμονίες και οι μελωδίες του λίγη σχέση έχουν με το συγκεκριμένο ρεύμα. Οι λιτές, χαμηλών τόνων συνθέσεις του γοητεύουν επειδή διαθέτουν αμεσότητα και δεν μπορούν να υπαχθούν σε ένα ορισμένο αισθητικό ρεύμα. Έγραψε μελαγχολικές, σχεδόν διστακτικές μελωδίες σύντομης διάρκειας, και αιχμηρές αρμονίες με διάθεση εξωτική και χιουμοριστική.

Ο Σατί υπήρξε καλός πιανίστας. Μικρός πήρε μαθήματα πιάνου με τον οργανίστα Βινό. Το 1879 άρχισε σπουδές στο Κονσερβατοούαρ του Παρισιού (πιάνο με τον Ντεκόμπ και θεωρητικά με τον Λαβινιακ), αλλά λόγω κακής επίδοσης τον έδιωξαν από το Ωδείο το 1882. Το 1886 κατατάχθηκε στο στρατό και έφυγε για το Αράς. Την ίδια χρονιά εκδόθηκαν τα πρώτα του έργα: *Ελεγεία* (Élégie), *Τρεις μελωδίες* (Trois Mélodies), *Τραγούδι* (Chanson).

Τελειώνοντας τη στρατιωτική θητεία υιοθέτησε έναν μποέμ τρόπο ζωής, έγινε στενός φίλος του Ντεμπουσσύ, γνώρισε σε βάθος την ανατολική μουσική και προσχώρησε σε φιλοσοφικές και θρησκευτικές οργανώσεις (με πιο γνωστό το κίνημα των Ροδοσταυριτών). Το 1905 γράφτηκε στη Schola Cantorum του Παρισιού. Η μουσική του άρχισε να αποκτά ακαδημαϊκό, αυστηρό χαρακτήρα και σκληρή διάθεση. Πολλές έργα της περιόδου αυτής έχουν περιέργους τίτλους: *Ξεραμένα έμβρυα, Τρία πραγματικά πλαδαρά πρελούδια* (για ένα σκύλο). Επίσης, πολλές συνθέσεις του έχουν περιέργες οδηγίες για τον ερμηνευτή –πυό όμως δεν πρέπει να τις παίρνει στα σοβαρά–, όπως στις πιανιστικές *Προσβολές* (Vexations) του 1893, όπου σημειώνει πάνω στην παρτιτούρα: «Για να παίξετε αυτό το μοτίβο 840 φορές διαδοχικά, θα ήταν καλύτερο να προετοιμαστείτε σε απόλυτη σιωπή και ακινησία». Μετά τη δεύτερη περίοδο των σπουδών του στράφηκε σε πιο σοβαρές συνθέσεις, όπως η καντάτα *Σωκράτης*, από τα σπουδαιότερα έργα του, όπου πλέον γίνεται φανερή η πνευματική οξυδέρκεια του Σατί. Την τελευταία δεκαετία της ζωής του έγραψε πολλά μπαλέτα, μεταξύ των οποίων *Η παρέλαση* (Parade) και *Το αγκυροβόλι* (Relâche), φανερώνοντας αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη μουσική για θέατρο. Πέθανε την 1η Ιουλίου του 1925.

**Cinéma: entr'acte symphonique du ballet
Relâche pour le film de René Clair Entr'acte
(1924)**

Ο Σατί ήταν από τους πρώτους συνθέτες που ασχολήθηκαν εναργώς με τη σχέση μουσικής και εικόνας. Η μουσική της ταινίας γράφτηκε για να ακουστεί στη διάρκεια του διαλλείματος της παράστασης του μπαλέτου Relâche. Έτσι ο συνθέτης είχε τη δυνατότητα να εφαρμόσει και να δοκιμάσει τις ιδέες του για το «furniture music» (furniture=επίπλωση), καθώς υποτίθεται ότι οι ακροατές θα μπορούσαν να κινούνται ελεύθερα και να συζητούν σε όλη τη διάρκεια του μουσικού έργου. Το furniture music έχει άμεση σχέση με τη μουσική ambient, το muzak (μουσική ασανσέρ), και αντίστοιχες μουσικές, που αντιμετωπίζουν τη σχέση χώρου-μουσικής ως παράγοντα καθοριστικό για τη σύνθεση. Η μουσική της ταινίας, με την έντονη επαναληπτικότητα των μοτίβων και τους επίμονους μηχανιστικούς ρυθμούς, θεωρείται από τα πρόγονους του μινιμαλισμού, που θα κάνει την εμφάνισή του αρκετά χρόνια αργότερα.

Γιάννης Κυριακίδης

Γεννήθηκε το 1969 στη Λεμεσό. Μετανάστευσε το 1975 με την οικογένειά του στη Μεγάλη Βρετανία. Από το 1992 ζει στην Ολλανδία. Σπούδασε μουσική στο Πανεπιστήμιο του Γιορκ και σύνθεση με τον Louis Andriessen και τον Dick Raaijmakers στην

Ολλανδία. Ως συνθέτης και sound artist επιδιώκει να δημιουργήσει νέες φόρμες και υβριδικά μέσα. Έχει εστιάσει κυρίως στους τρόπους που συνδυάζονται οι παραδοσιακές τεχνικές ερμηνείας και τα ψηφιακά μέσα. Το ερώτημα για το τι κοινωνεί, τελικά, η μουσική επανέρχεται συχνά στα έργα του και έχει ως αποτέλεσμα την υβριδική φόρμα που ο ίδιος ανέπτυξε και που είναι ευρέως γνωστή ως «music text films». Μεταξύ άλλων έχει πάρει τα βραβεία Gaudeamus 2000 για το έργο *A consPlacacy cantata*, Quartz για το CD *Antichamber*, Dutch Toonzetters για το έργο *Paramyth*, Willem Pijper για το έργο *Dreams of the Blind*, καθώς και εύφημο μνεία στο διαγωνισμό Ars Electronica για το CD *Wordless*.

Υπήρξε συνθέτης in residence στο Φεστιβάλ Σύγχρονης Μουσικής του Χάντερσφελντ 2007 και στο Φεστιβάλ November Music 2011, ενώ η όπερά του *Ocean of Rain* ήταν η εναρκτήρια σύνθεση του Μουσικού Φεστιβάλ του Ώλντμπρο το 2008. Επίσης, δύο πειραματικές ηχητικές του εγκαταστάσεις παρουσι-

άστηκαν στο Ολλανδικό περίπτερο στην Μπιεννάλε 2011 της Βενετίας. Μαζί με τον Andy Moor και την Isabelle Vigier ίδρυσε και διευθύνει τη δισκογραφική εταιρεία Unsounds. Είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του συνόλου MAZE. Διδάσκει σύνθεση στο Βασιλικό Ωδείο της Χάγης.

Anémic Cinéma (2013)

Η εν λόγω ταινία είναι η ξεχωριστή «εισβολή» του Μαρσέλ Ντυσάμπ στον κινηματογράφο. Πρόκειται για μια σύνθεση κινούμενων σπειρών που εναλλάσσονται με εικόνες περιστρεφόμενων κειμένων. Τα κείμενα, που διαβάζονται από την εξωτερική πλευρά προς το κέντρο και περιέχουν περίπλοκα ερωτικά λογοπαίγνια, επιβάλλουν μια ασταθή διαδικασία ανάγνωσης επιτείνοντας την υπνωτιστική και αποσταθεροποιητική επίδραση των περιστρεφόμενων σπειρών. Πρόκειται για ένα είδος σινεμά που στις βασικές του γραμμές προσπαθεί να υπογραμμίσει το δίπολο της κινηματογραφικής ψευδαίσθησης: την αφήγηση και την κίνηση.

Για τη σύνθεση της μουσικής επένδυσης της ταινίας εργάστηκε σε ένα παρόμοιο δίπολο.

Οι ασαθείς αρμονίες, που πάλλονται σε ρυθμό συμπληρωματικό της κίνησης των roto-reliefs, και οι αργές εναλλαγές ήχων, που αποσταθεροποιούν την αίσθηση του ακουστικού χώρου, αντιπαρτιθενται με το πιάνο, το οποίο ουσιαστικά προσπαθεί να αποκωδικοποιήσει το κείμενο σε κάθετα μουσικά στιγμιότυπα. Καθώς η μουσική αναδεικνύει τις λεξικολογικές ομοιότητες των λογοπαγιγίων, ο ήχος των λέξεων υπερτονίζεται έναντι της σημασιολογίας του κειμένου, προσθέτοντας ακόμα ένα επίπεδο ερμηνείας της αινιγματικής –και, παρ' όλα αυτά, απατηλά απλής– ταινίας.

Γ.Κ.

Νικόλας Τζώρτζης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1978. Από το 2002 ζει στο Παρίσι. Σπούδασε σύνθεση με τον Φίλιπ Λερού στο Ωδείο του Μπλαν-Μεσνίλ και στο Πανεπιστήμιο του Μόντρεαλ, σύνθεση μουσικού θεάτρου με τον Γιώργο Απέργη στην Ανώτατη Σχολή

Μουσικής της Βέρνης και σύνθεση βοηθούμενη από υπολογιστή στο Paris 8 με τον Χοζέ Μανουέλ Λόπεθ-Λόπεθ. Το 2009 επιλέχθηκε για το IRCAM CURSUS 1 και στη συνέχεια για το CURSUS 2 παρουσιάζοντας το έργο *Incompatible(s) V* για silent piano και ηλεκτρονικά, στο πλαίσιο του Manifeste 2012, με σολίστ τον Παύλο Αντωνιάδη.

Έργα του έχουν παρουσιαστεί σε Ασία, Αυστραλία, Ευρώπη, Βόρεια και Νότια Αμερική από τα σύνολα Arditto Quartet, Divertimento Ensemble, Proxima Centauri, Earplay, ACME, Alternance, DissonART, Arsénale, ECCE, Juventas, Aleph κ.ά., και από τους σολίστ Κρίστα Martynes, Lisa Cella, Mark Knorr, Σπύρο Θωμά κ.ά.

Έχει βραβευτεί σε διαγωνισμούς σύνθεσης σε ΗΠΑ, Νότια Κορέα, Ιαπωνία, Γερμανία, Γαλλία, Αυστρία, Ελλάδα, Ιταλία και Αργεντινή.

www.nicolastzortzis.org

L'étoile de mer (2013)

Αντικείμενα θαμπά, ασαφή περιγράμματα, διάθεση ποιητική και σουρεαλιστική, ένα ερωτικό τρίγωνο, αφήγηση τεθλασμένη. Η μουσική προλογίζει ή και ακολουθεί με καθυστέρηση τις εικόνες, άλλοτε τις συνοδεύει κι άλλοτε ανεξαρτητοποιείται, χτίζοντας μια σχέση που συνεχώς αμφισβητεί τον εαυτό της και δεν θεωρεί τίποτα δεδομένο.

N.T.

© Akriviadis

Αλέξανδρος Μούζας

Σπούδασε ανώτερα θεωρητικά με τον Χ. Ξανθουδάκη, ηλεκτρονική μουσική και τεχνικές στούντιο με τον Δ. Καμαρωτό, ενορχήστρωση με τον Κ. Κλάββα και σύνθεση με τον Θό. Αντωνίου.

Επίσης, διοίκηση επιχειρήσεων

στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έχει δεχθεί παραγγελίες έργων από το MMA (*Tusalava* 2012, *Film* 2012, *Asma Asmaton* 2008, *Πετροτσουλούφης* 2004, *Η Τρίσα δεν έφυγε από το σπίτι* 1999), την Ορχήστρα των Χρωμάτων, την Καμεράτα, την Alea III της Βοστώνης, το Τρίτο Πρόγραμμα, ενώ έργα του έχουν παρουσιαστεί από την ΚΟΑ, την Καμεράτα, το ΕΣΣΜ, την Ορχήστρα Πατρών, την Κλασική Ορχήστρα Κιέβου κ.ά. Από το 1988 συνθέτει πρωτότυπη μουσική για τηλεοπτικές σειρές (ET 1, ET 2, Mega, ANT 1, Alpha). Την περίοδο 1998-2002 συνεργάστηκε με τον χορογράφο Κ. Μίχο και την ομάδα «Λάθος Κίνηση» και πρόσφατα με την ομάδα «Αίρεσις» του Γ. Μπαγουρδή. Υπήρξε καλλιτεχνικός διευθυντής του ελληνικού τμήματος του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για νέους καλλιτέχνες και νέες τεχνολογίες (New Media Edge), ενώ συνέθεσε σειρές μουσικών θεμάτων για τα διαφημιστικά βίντεο των Ολυμπιακών Αγώνων (2004).

Στις επαγγελματικές του δραστηριότητες περιλαμβάνεται η διεύθυνση παραγωγής ηχογραφήσεων και εκδόσεων CD ορχηστρικών έργων, μεταξύ άλλων της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας και της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών. Είναι παραγωγός μουσικών εκδηλώσεων, μεταξύ των οποίων και το Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής Πάτμου, και διατηρεί εταιρία παραγωγής (ANAX-Cultural Projects).

Από το 2008 είναι υπεύθυνος του Ergon Ensemble, ενώ από το 2009, με το έργο του *Cam-Media*, συνεργάζεται με την Καμεράτα στο εκπαιδευτικό της πρόγραμμα στα γυμνάσια της Αττικής.

Συνεργάζεται με το Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης ως υπεύθυνος των ζωντανών μουσικών συνοδειών των ταινιών από συνθέτες που συμμετέχουν στο Εργαστήριο Film Scoring (στο οποίο διδάσκει ο ίδιος), και στις διοργανώσεις του Α', Β' και Γ' Φεστιβάλ Βωβού Κινηματογράφου.

Διδάσκει μουσική τεχνολογία και μουσική κινηματογράφου σε σχολές της Αθήνας. Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί στην *Καθημερινή*, την *Ελευθεροτυπία*, στο περιοδικό *Πολύτονον* και στο www.classicalmusic.gr. Έργα του για ορχήστρα έχουν εκδοθεί από την εταιρία NAXOS στη σειρά Greek Classics.

Μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών, στο ΔΣ της οποίας υπήρξε ταμίας την περίοδο 1998-2012.

www.mouzas.com

Un chien andalou (2013)

Η μουσική προσπαθεί να ισορροπήσει μεταξύ του σουρεαλιστικού παραληρήματος της ταινίας και μιας στοιχειώδους οργάνωσης την οποία απαιτεί μια «αξιοπρεπής» μουσική σύνθεση.

Πολλές φορές στη διάρκεια της μοναχικής, σχεδόν αυτιστικής, συνδιαλλαγής με την ταινία, η αυστηρή συνθετική διαδικασία διακόπηκε από διαισθητικές ατασθαλίες, που όμως προσέφεραν φρεσκάδα και έναν αέρα ανανέωσης στο έργο.

Ελλείπει, μάλιστα, σκηνοθετικής καθοδήγησης (ευτυχώς ή δυστυχώς) ο αριθμός των αποφάσεων μεγάλων επικίνδυνα, με πάντα ορατό τον κίνδυνο να επηρεαστεί η ροή και η συνέχεια του έργου. Από καθαρά μουσική άποψη το έργο στηρίζεται σε τρία στοιχεία: α) έντονα διάφωνες συνηχήσεις, κυρίως έβδομες, μικρές και μεγάλες β) μπλοκ κίνηση των φωνών από την ομάδα των εγχόρδων και γ) απότομες φευγαλέες φράσεις που εισβάλλουν στους ηχητικούς όγκους και διατηρούν το ρυθμό σε σχετική εκκρεμότητα.

A.M.

Ergon Ensemble

Ιδρύθηκε το 2008 και απαρτίζεται από ταλαντούχους μουσικούς που έχουν συμμετάσχει στη Διεθνή Ακαδημία του Ensemble Modern. Το Ergon Ensemble στηρίζεται σε έναν βασικό πυρήνα μουσικών και υποστηρίζεται από μεγάλο αριθμό ταλαντούχων νέων καλλιτεχνών που ειδικεύονται στη νέα μουσική, δημιουργώντας έτσι ένα ιδιαίτερα ευέλικτο σχήμα. Σκοπός του είναι η προώθηση των αριστουργημάτων της σύγχρονης μουσικής και του πρόσφατου διεθνούς ελληνικού ρεπερτορίου και η παρουσίασή του στο μεγαλύτερο δυνατό ακροατήριο. Οι προσπάθειές του στοχεύουν στην εξερεύνηση και ανάδειξη της μουσικής του καιρού μας, μέσα από υψηλού επιπέδου εκτελέσεις και ακρίβεια ερμηνείας, που αποτελούν ουσιαστική προϋπόθεση της ύπαρξής του. Ως ελληνικό μουσικό σύνολο, με συγκριτικό πλεονέκτημα τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στην ελληνική σύγχρονη εργογραφία, αποβλέπει στην προώθηση της ελληνικής μουσικής δημιουργίας στη διεθνή σκηνή. Έχει εμφανιστεί στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών και σε άλλους χώρους, λαμβάνοντας εξαιρετικές κριτικές κυρίως για την αρτιότητα των εκτελέσεών του. Οι προτεραιότητες του συνόλου, πέραν των συναυλιών, περιλαμβάνουν: δισκογραφία, εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παραγωγές που συνδυάζουν άλλες μορφές τέχνης, όπως ο χορός, το μουσικό θέατρο και τα πολυμέσα. Το Ergon Ensemble έχει την καλλιτεχνική υποστήριξη του Ensemble Modern της Φραγκφούρτης και οδηγό την πολύχρονη πείρα του. Υποστηρίζεται από το Ernst von Siemens Music Foundation.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

A STAR ALLIANCE MEMBER

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

